

Андрій Зеленецький

студент гр. СЗ-41,

Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

Науковий керівник: PhD, доцент Ірина Гузела

РОЛЬ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА СУСПІЛЬНОГО ДОБРОБУТУ

Сучасна соціальна політика держави виступає одним із найважливіших і визначальних напрямів внутрішньої політики, що формує основу для сталого розвитку суспільства та забезпечення добробуту громадян. Вона є комплексною системою заходів, стратегій і програм, які спрямовані на задоволення базових і стратегічних потреб населення, захист його прав, підвищення якості життя та створення умов для соціальної справедливості. У контексті глобальних викликів, таких як економічна нестабільність, демографічні зміни, кліматичні кризи та, зокрема, війна в Україні, соціальна політика набуває ще більшого значення, адже вона має не лише реагувати на поточні проблеми, а й передбачати майбутні виклики, забезпечуючи стабільність і гармонійний розвиток суспільства.

Соціальна політика як невід'ємна складова загальної політики держави охоплює широкий спектр сфер: від освіти, охорони здоров'я та соціального захисту до забезпечення рівних можливостей, боротьби з бідністю та підтримки вразливих груп населення. Її імплементація здійснюється через різноманітні соціальні програми, ініціативи та заходи, які розробляються з урахуванням нагальних потреб і довгострокових інтересів людей і суспільства. Наприклад, у 2024 році в країнах Європейського Союзу в рамках Європейського зеленого курсу було запроваджено соціальні програми, спрямовані на підтримку працівників, які втратили роботу через перехід до низьковуглецевої економіки.

Горин В. П. та Булавинець В. М. зазначають: «Одним із найважливіших завдань економічної політики на сучасному етапі державотворення є підвищення суспільного добробуту. Реалізація цього завдання вимагає проведення ефективної соціальної політики, спрямованої на формування матеріального добробуту населення і задоволення його інтересів, у тому числі через впровадження інноваційних підходів до вирішення соціальних проблем» [1, с. 30].

Важливим завданням сучасної соціальної політики є забезпечення соціальної інклюзії та рівності. Це включає підтримку людей із інвалідністю, літніх громадян, дітей, жінок, а також інших маргіналізованих груп. Наприклад, 31 липня 2025 року в Україні держава запускає новий механізм базової соціальної допомоги. Програма дозволить більш ефективно та швидко надавати фінансову підтримку найбільш вразливим категоріям населення.

Сума базової допомоги – 4500 гривень, але в залежності від складу сім'ї та конкретної ситуації може бути вищою. Розмір допомоги визначатиметься з урахуванням доходів та майнового стану сім'ї [2].

Соціальна політика також відіграє важливу роль у формуванні суспільної згуртованості та довіри до держави. Вона спрямована не лише на вирішення

матеріальних проблем, а й на створення умов для самореалізації громадян, розвитку їхнього потенціалу та участі в громадському житті.

У контексті глобальних трендів сучасна соціальна політика дедалі більше інтегрується з екологічними та економічними стратегіями. У 2025 році країни ЄС, зокрема Німеччина, запровадили соціальні програми, які поєднують боротьбу з бідністю та кліматичними змінами: домогосподарства з низьким доходом отримали субсидії на встановлення сонячних панелей, що дозволило скоротити витрати на електроенергію на 30%. Такий підхід демонструє, як соціальна політика може сприяти досягненню цілей сталого розвитку, одночасно вирішуючи економічні та екологічні виклики.

Для України сучасна соціальна політика є критично важливою в умовах війни та повоєнного відновлення. Вона має фокусуватися на відновленні соціальної інфраструктури (освіта, охорона здоров'я), підтримці ВПО, а також інтеграції ветеранів у суспільство.

Основними завданнями соціальної політики в Україні на сьогоднішній час є:

- 1) адресна підтримка соціально незахищених верств населення;
- 2) пенсійна реформа;
- 3) забезпечення випереджального зростання зарплати робочої сили;
- 4) орієнтація стратегії економічного зростання на створення нових робочих місць;
- 5) прискорений розвиток житлового будівництва, забезпечення доступності житла для економ-класу;
- 6) поліпшення системи охорони здоров'я, активна демографічна політика;
- 7) збільшення інтелектуального потенціалу суспільства. Створення рівних можливостей для молоді отримання якісної освіти;
- 8) збільшення соціального прошарку середнього класу.

Отже, соціальна політика є ключовою складовою внутрішньої політики держави, спрямованою на забезпечення добробуту, гармонійного розвитку суспільства та задоволення матеріальних, культурних і духовних потреб населення. Соціальна політика України потребує комплексного підходу, який би поєднував економічну ефективність, інноваційні рішення та адресну підтримку вразливих верств населення. Для досягнення цих цілей необхідно вдосконалити механізми державного управління, посилити координацію між інституціями та адаптувати соціальні програми до сучасних викликів, таких як економічна нестабільність і наслідки війни.

Таким чином, сучасна соціальна політика є не просто інструментом вирішення поточних проблем, а й стратегічним вектором, який визначає майбутнє країни. Вона поєднує економічні, екологічні та соціальні аспекти, адаптується до нових викликів через цифрові технології та міжнародну співпрацю, а також сприяє формуванню інклюзивного суспільства. Для України, яка прагне інтегруватися до європейського простору, соціальна політика стає основою для повоєнного відновлення, забезпечення соціальної справедливості та створення умов для сталого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Горин В. П., Булавинець В. М. Соціальне підприємництво як інструмент диверсифікації фінансування соціальної політики. *Агросвіт*. 2021. № 15. С. 29–35.
2. 4500 гривень – новий вид соціальної допомоги. Умови оформлення та отримання. URL: <https://www.enableme.com.ua/ua/article/4500-griven-novij-vid-social-noi-dopomogi-umovi-oformlenna-ta-otrimanna-12491>.